

nută pe care au început-o aici, se cuvine ca ei să se concentreze asupra aprofundării interpretărilor. O expresivitate scenică mai densă, o nuanțare mai puternică și mai subtilă, o curățare a interpretărilor de gestul necontrolat și agitația inutilă, o îndepărtare a discrepanțelor dintre actorii de generații deosebite — cam acestea ar urma să fie obiectivele unei activități ce poate să ridice teatrul din Galați la unul din primele locuri din țară. Deocamdată,

se mai simt diferențele dintre actorii cu școală și cei care au venit din teatrul de amatori, și uneori cei lipsiți de o pregătire teatrală mai susținută antrenează pe colegii lor spre rezolvări simpliste și facile. Dar, desigur, toate aceste slăbiciuni pot să fie depășite și nu avem nici un motiv să ne îndoim de reușita unui ansamblu evident devotat muncii.

A. M. N.

PITEȘTI

- „RĂZVAN ȘI VIDRA“ de B. P. Hașdeu
- „COPACII MOR ÎN PICIOARE“ de A. Cassona

Teatrul de Stat din Pitești a continuat apreciabila inițiativă de prezentare a lucrărilor clasice, după *Ulaicu Vodă*, abordând valoroasa piesă a lui B. P. Hașdeu, *Răzvan și Vidra* (indiferent de unele dificultăți legate de distribuție). Această preocupare tinde să contureze datele unui program al teatrului privind selecția și montarea celor mai semnificative lucrări ale repertoriului național. Se contribuie astfel la formarea, la educarea unor sentimente și aspirații patriotice autentice și, în același timp, se solicită în aceste acțiuni aproape întreg colectivul. Regia spectacolului este semnată de Dan Alexandrescu, pentru a doua oară interpret al textului admirabil al lui Hașdeu (prima dată — Arad 1961). Reprezentația are un nivel care permite și merita o discuție atentă. Urmărind spectacolul în desfășurare, inițial trebuie amintit caracterul nesemnificativ al intenției principale din actul I, de caracterizare a lui Răzvan prin elemente pitorești ce se referă la originea sa țigănească. (Asemenea soluții se vor mai repeta și în celelalte acte, de exemplu scena din tabăra polonă.) Răzvan nu a însemnat pentru Hașdeu reprezentantul unei nații oprimată, în favoarea căreia pledează sau o caracterizează prin intermediul croului. Intențiile sale nu sînt similare cu acelea ale lui Alecsandri cînd descria vînzarea Zamfirei sau viața lui Vasile Porojan. Originea lui Răzvan e doar un pretext ce reamintește predilecția romantică pentru destine ametoare (în fond, Răzvan pornește mai de jos chiar decît Ruy Blas). Elementul realist nu este absent în piesă, el manifestîndu-se însă

prin atenția acordată situației politice, economice din țară. Desenarea unui Răzvan toreador operetic nu sporește consistența realistă a teatrului lui Hașdeu. Tratarea primului act în stil muzical-vocal este sugerată și de modalitatea de tratare a figurației, ce intervine în cor, total lipsită de autenticitate, de justificare. (Singer Cornel Poenaru, dascălul, realizează aci unul din cele mai frumoase roluri ale spectacolului, discret, plin de delicatețe sufletească.)

Actul II, din pădure, apare deplin devitalizat, datorită neinteresului, prezent la întregul colectiv, pentru descoperirea de amănunte caracterizante, capabile a crea o atmosferă.

Regizorul n-a izbutit să imprime spectacolului o linie unică de tratare. El a alăturat unui Răzvan pitoresc, excesiv romantic, o Vidră pe care a intenționat-o discret lirică, impunîndu-și aspirațiile de mărire prin farmecele unei feminități feline. Ileana Focșa, temîndu-se ca această interpretare a rolului să nu o ducă la un anume intimism, a alternat diverse stiluri de joc, romantismul pasional obișnuit cu un lirism extrem de modern, fapt ce a împiedicat-o să realizeze portretul unitar al eroinei lui Hașdeu.

Dan Alexandrescu, în ultimul act, l-a condus pe Dem. Niculescu către un Răzvan demonic, cu un mers de Richard al III-lea. Tensiunea sa, în loc să se consume interior, s-a cristalizat într-o concretizare exterioră, lipsită de o reală putere de comunicare.

Diferențiind prezența regizorului de cea a actorului, nu putem să nu remarcăm ex-

celentele calități profesionale de mișcare, dicțiune, pe care le posedă interpretul lui Răzvan. Tentația către retorică, tentație căreia uneori nu i-a rezistat, l-a împiedicat însă să descopere deplin frumusețea și drama acestui personaj, înălțat prin sine.

Restul distribuției obține unele reușite demne de notat. Una dintre acestea este cea a lui Ion Foça, în Sbierea. Acesta conturează precis, deseori dramatic, patima ce-l domină pe Sbierea. Dumitru Ivan crează un Răzeș grav, care transmite acea dragoste de țară și bun-simț pe care le întrușează.

Tr. Nițescu prezintă soluții scenografice interesante, care își pierd uneori din frumusețe, datorită unor stridente cromatice, tot așa cum costumul simplu, convingător al lui Răzvan se devalorizează oarecum prin alăturarea de acela convențional și fals elegant al Vidrei.

Meritul spectacolului vine din caracterul său acrat, mulțumită evitării tentației de reconstituire muzeistică. Deși nu au apărut elemente marcante prin nouțetea, consistența și unitatea viziunii, spectacolul a tins către o desfășurare simplă, destul de rapidă, ce nu obosește.

Așadar, prin valoarea textului, prin satisfacțiile de ordin patriotic pe care le oferă și, uneori, prin interpretarea sa, *Răzvan și Vidra* își justifică programarea în repertoriul teatrului.

Copacii mor în picioare de A. Cassona este o reluare din stagiunea trecută. A. Cassona, discutând despre ravagiile pe care le poate aduce într-o familie izolată de lume* contactul brutal cu o realitate cotidiană dureroasă — existența detracată a nepotului fugit în America —, subliniază valorile de echilibru ce le oferă uneori posibilitatea de a-ți vedea visurile împlinite, măcar pentru o clipă. Bunica izbutește să reziste doar datorită faptului că a cunoscut bucuria de a crede în realitatea imaginii falsului nepot. Lucrarea dramaturgului spaniol, datorită deselor nuanțe discrete ale lirismului, cât și dificultăților de construcție dramatică (actul I — cu valoare de expoziție — se întinde prea mult, iar cel de-al II-lea conține un număr serios de reacții și acțiuni previzibile, ce dau textului un aer de convenționalism), ne apare prea repede îmbătrânită.

Regizorul spectacolului, Jean Stoppler, prezintă în program câteva note... „din caietul de regie“, note cu un caracter atât de vădit literar, încît cel teatral devine inexistent. Absența acestuia se resimte și în spectacol, care se rezumă la o transpunere „realistă“ a unui text metaforic. (Această caracteristică se manifestă cu

maximum de evidență, în actul II.) Montarea poate fi definită cel mai precis prin termenul inexpressiv de „corectă“, ea neindicînd preocuparea pentru afirmarea unei poziții, a unei *interpretări* a textului. Revenind la notele amintite, singurul proiect regizoral se referea la necesitatea utilizării muzicii în spectacol. Prezența acesteia se remarcă însă numai ca acompaniator inutil al scnelor lirice, procedeu de mult abandonat de către majoritatea regizorilor. O asemenea atitudine nu cred să exprime altceva decît neîncrederea în actor, în posibilitățile sale de captare a publicului și, pe deasupra, o anumită comoditate a regizorului ce își „rezolvă“ sarcinile escamotîndu-le prin apelul la soluții comune. Intenționînd analiza spectacolului din unghi regizoral, merită amintit ritmul. J. L. Barrault spunea că omul de teatru lucrează cu ceasul în față și, atunci cînd spectacolul durează mai mult cu 5—10 minute, știe că a intervenit ceva, în orice caz, că în seara aceea reprezentația nu a mers bine. Aici, simți însă nevoia ca spectacolul să se termine cu aproape 20 de minute mai devreme. Regizorul, neizbutind să evite acest ritm lent, răpește și emoției, atunci cînd se naște, posibilitatea de continuitate.

Actricește, pe prim-plan se află creația interpretei Bunicii — Telly Barbu. Ea surprinde complex și nuanțat psihologia acestui personaj, de la freamătul așteptării la bucuria revederii, iar apoi la îndoielele privind fericirea celor doi tineri.

Cei doi tineri, Directorul și Martha, vin în casa bătrînei pentru a-i susține un vis, iar la plecare, ea este cea care le păstrează încrederea în visul despre utilitatea și frumusețea faptei lor. E o soluție dramatică izbutită exprimînd însă tot victoria celor doi, care au reușit, în același timp, să bucure și să apere încrederea Bunicii în oameni. În rolul Directorului, C. Zărnescu mi s-a părut oarecum lipsit de forța necesară pentru a convinge, el necreînd un personaj capabil de mari gesturi și acțiuni. Martha, în interpretarea Zoiei Muscanu, apare cu trăsăturile de femeie obișnuită, chiar banală, izbutind să transmită deseori emoția trezită de confundarea iluziei cu realitatea. I. Dumitrescu și Dem. Niculescu compun cu sinceritate două tipuri destul de dificile. (Din păcate, actorii, ca și regizorul, apelează uneori la *imagini fixe*. Una din acestea este și cea a tînărului american decăzut, întotdeauna cu același costum și aceleași gesturi).

George Banu